

3. COMUNITATS AUTÒNOMES

3.1. ACTIVITAT LEGISLATIVA

A cura de Belén Noguera

Llei 3/2000, de 12 de juliol, de sanejament i depuració d'aigües residuals de la Regió de Múrcia i implantació del cànon de sanejament (BORM núm. 175, de 9 de gener de 2001);
Llei 5/2000, de 25 d'octubre, de sanejament i depuració d'aigües residuals de La Rioja (BOLR núm. 273, de 31 d'octubre).

Introducció

Les normes que tot seguit comentarem són producte de la voluntat dels legisladors autonòmics de posar al dia la normativa de llurs respectives comunitats en matèria de sanejament i depuració d'aigües residuals, bàsicament pel que fa l'organització administrativa (concretament la distribució competencial entre els diversos ens amb competència en la matèria) i el sistema de finançament, basat en l'establiment de l'anomenat cànon de sanejament. I és que, com veurem, les dues comunitats autònomes ja comptaven, abans de l'aprovació de les respectives lleis, amb una regulació en la matèria. Tanmateix, es considera la necessitat de posar al dia les institucions.

Com anirem veient, les dues normes presenten grans paral·lelismes, si bé certs aspectes tan sols són previstos per la Llei 5/2000, de La Rioja (en concret, el règim d'abocaments prohibits i tolerats i el règim sancionador corresponent). En aquest breu comentari veurem els aspectes bàsics de la regulació de totes dues normes. N'estudiarem els paral·lelismes i farem esment de les diferèn-

cies més destacables, generalment fruit d'una perspectiva un xic diferent del de la Llei 5/2000.

Antecedents i plantejament

El punt de partida és comú a totes dues lleis. En tots dos casos, el legislador és conscient que l'aigua constitueix un recurs natural escàs, necessari per a l'adequat funcionament de l'activitat humana. En efecte, la península Ibèrica es caracteritza pel seu clima àrid i l'escassetat de pluges, que ha generat la necessitat de crear infraestructures de canalització i emmagatzematge. En aquest sentit, la Llei 3/2000 de Múrcia comença advertint que «és el recurs natural més escàs a la Regió de Múrcia». Per la seva banda, la Llei 5/2000 de La Rioja ens parla de l'aigua com a recurs «indispensable per a la vida de l'home i les altres espècies que habiten el nostre planeta. Sense aigua en quantitat i en qualitat suficients no és possible la vida ni les activitats econòmiques necessàries per al sosteniment de l'home».

Amb aquest primers plantejaments, veiem una tònica a la qual ens referirem

més d'una vegada en aquest comentari. La Llei 5/2000, de La Rioja, desprèn en el seu plantejament una major vocació ambiental que la 3/2000, de Múrcia. En els seus fonaments demostra tenir una visió més àmplia del medi ambient. I és que aquesta norma estableix com una de les seves directrius fonamentals el «principi de gestió integrada dels serveis públics de l'aigua i de protecció del medi ambient». Cal destacar, per exemple, que la Llei de La Rioja parla de la necessitat d'aigua «per a la vida», mentre que la de Múrcia parla tan sols de l'activitat humana, quan fa referència al caràcter imprescindible de l'aigua «per atendre les demandes generades per l'agricultura» o «per al proveïment urbà», entre d'altres i, des d'aquest plantejament, justifica la necessitat de construir infraestructures que alterin el règim natural de l'aigua quan faci falta. Observem, per tant, un punt de partida diferent. Aquest s'anirà veient en diversos elements de la Llei.

Dit això, les dues normes fan referència a l'increment de la demanda d'aigua que s'ha produït en els darrers anys. En tots dos casos s'apunten com a principals causants d'aquest increment l'agricultura intensiva, l'activitat industrial i el turisme, entre d'altres. Tots ells, com es comenta a la Llei 3/2000, de Múrcia, contribueixen a un increment del benestar dels ciutadans, si bé acceleren l'esgotament del recurs. D'aquí que el legislador murcià consideri la «necessitat de polítiques que en fomentin l'estalvi, la lluita contra la seva contaminació i, si s'escau, la depuració a nivells suficients perquè s'integri netament al cicle hidrològic».

A continuació, ambdues normes passen a remarcar la importància de la qualitat de l'aigua. En paraules del legislador de La Rioja, «si és imprescindible

disposar d'aigua en quantitat suficient, ho és igualment disposar-ne amb la qualitat necessària en funció dels usos a què vagi destinada».

Partint d'aquí, totes dues lleis destaquen la necessitat de disposar d'infraestructures de sanejament i depuració adequada. Però no n'hi ha prou amb això. Com assenyala la Llei 3/2000, de Múrcia, «cal mantenir-les en funcionament i conservar-les adequadament». Com hem dit, aquesta és la raó de ser de les dues normes.

Tanmateix, un altre element empeny els legisladors a l'aprovació de les lleis. Totes dues fan referència a les exigències de la Comunitat Europea en matèria d'aigües. L'aigua ha estat objecte de protecció de la normativa ambiental comunitària des del seu començament. El cinquè Programa d'acció en matèria ambiental situa la qualitat de l'aigua dins les seves prioritats. En el cas que ens ocupa, les normes segueixen el dictat de la Directiva 91/271/CEE, de 21 de maig, sobre el tractament d'aigües residuals urbanes.

Seguint els dictats de la norma comunitària, la normativa estatal, entre altres coses, coordina l'acció de les inversions que l'Administració general de l'Estat, l'Administració autonòmica i els ens locals han d'escometre en el compliment de la normativa comunitària. L'instrument per fer-ho és el Pla nacional de sanejament i depuració d'aigües residuals de 1995.

Les dues comunitats tenen presents aquestes disposicions a l'hora d'elaborar les lleis corresponents. En tots dos casos, es considera que els respectius règims legals pateixen una sèrie de mancances que en fan necessària una reforma normativa.

Cal dir, però, que en cap dels dos casos no es partia de zero. En el seu mo-

ment la normativa de La Rioja s'avançà, amb l'aprovació del Reial decret llei 11/1955, de 28 de desembre, a la transposició estatal. Per la seva banda, a Múrcia diverses normes regulen certs aspectes de la depuració i sanejament d'aigües residuals. D'entre les diverses normes, cal destacar la Llei 5/1995, general del medi ambient i el Pla de sanejament de la Conca del Segura, que n'estableix el marc general.

Tot i aquesta normativa preexistent, com hem dit, els legisladors entenen que la normativa vigent pateix una sèrie d'insuficiències. En el cas de Múrcia es parla de: *a)* organització encarregada del compliment de les finalitats de la Llei i *b)* elements essencials del cànon de sanejament. Quant a La Rioja, es fa referència a: *a)* escassetat dels mitjans aplicats, *b)* deficiències tècniques i *c)* no disposició dels municipis d'un règim econòmic basat en l'exacció d'un cànon o tarifa, suficient i finalista que en permeti finançar els costos. Com veurem, el règim d'una i altra comunitat posa èmfasi en aquests aspectes. Cal destacar que les dues normes fan referència a les dificultats del municipis petits per gestionar adequadament els recursos. Com veurem, ambdues creen mecanismes per tal que puguin unir llurs esforços en el desenvolupament d'aquesta tasca.

En tots dos casos es dicten les normes sobre la base d'una sèrie de competències habilitants. En aquest sentit, sorprèn que, tractant-se de la mateixa matèria i tenint un objecte tan similar com veurem que tenen, facin referència a títols tan diferents. En efecte, la Llei 3/2000 de Múrcia fonamenta la seva existència en l'article 11.3 del seu Estatut d'autonomia, que parla del desplegament legislatiu i l'execució en matèria de protecció del medi ambient. Per la seva banda, la Llei 5/2000 de La Rioja fa

esment de sis títols diferents. A més de la ja vista, es parla de la competència sobre «obres públiques d'interès per a La Rioja», «projectes, construcció i explotació d'aprofitaments hidràulics d'interès per a La Rioja» i de la de «regular taxes, contribucions especials i impostos propis de la Comunitat Autònoma», a més de títols com ara la «sanitat i higiene», «l'ordenació del territori» o la «pesca fluvial i l'aqüicultura».

Anàlisi del cos de la norma

L'objecte de les dues normes no és exactament el mateix. La Llei de Múrcia té per objecte «la fixació de les competències de la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia i les entitats locals d'aquesta Regió, en matèria de sanejament i depuració d'aigües residuals urbanes, garantint-ne l'actuació coordinada» (art. 1). A aquest efecte es preveu la planificació i la creació de l'entitat regional de sanejament i depuració d'aigües residuals. També es preveu «la implantació d'un cànon de sanejament per al finançament del funcionament i, si s'escau, de l'execució d'infraestructures d'aquesta naturalesa» (art. 1). Per la seva banda, la Llei de La Rioja té per objecte «protegir el bon estat de les aigües superficials i subterrànies, garantint el sanejament i depuració de les aigües residuals abocades a l'àmbit territorial de La Rioja, a través de l'actuació coordinada de les diferents administracions públiques amb competència en la matèria» (art. 1). Vist l'objecte d'una i altra, podem dir que el que les diferenciaria seria el fet de situar la coordinació competencial com a fi (el cas de la Llei de Múrcia) o com a mitjà (com fa la de La Rioja).

Atesa la importància que té en tots dos casos la coordinació de les competències entre els diversos ens, conside-

rem necessari comentar breument els aspectes bàsics de la distribució competencial que estableixen, força similar en l'essencial. D'entre les competències atribuïdes a la comunitat autònoma, cal destacar, en paraules de la Llei de La Rioja, «l'establiment i l'execució de la política regional de sanejament i depuració d'aigües» (art. 4). Aquesta tasca es desenvolupa per mitjà de l'elaboració i l'aprovació d'un instrument que rep diferents denominacions. Ens referim al Pla de sanejament i depuració, que en el cas de La Rioja és anomenat «Pla director de sanejament i depuració», i en el de Múrcia, «Pla general de sanejament i depuració d'aigües residuals». Més endavant veurem breument els aspectes bàsics de les característiques d'aquests plans. Juntament amb aquesta competència, les comunitats autònomes s'atribueixen la potestat d'aprovació dels plans i projectes d'obres i, en certs casos, la seva elaboració. També cal fer esment de l'activitat d'inspecció dels abocaments a les xarxes de clavegueram i la regulació dels abocaments a la xarxa de clavegueram. Per últim, cal destacar la gestió del cànon de sanejament, al qual també ens referirem més endavant.

En relació amb l'òrgan encarregat de l'exercici d'aquestes competències, cal destacar que la Llei de La Rioja preveu la creació del Consorci d'Aigües i Residus, un òrgan «constituït per l'Administració de la Comunitat Autònoma i les entitats locals que voluntàriament s'hi hagin adherit» (disposició addicional primera). La Regió de Múrcia compta amb un òrgan amb aquesta constitució, de manera que els ens locals només tindran la possibilitat de participar en les competències no enumerades per la norma en cas que la Comunitat Autònoma els les delegui (art. 3.2). Sí que compta, però, amb la que s'anomena «Entitat Regional

de Sanejament i Depuració d'Aigües Residuals», de la qual parlarem més endavant.

Abans d'entrar en les competències de les entitats locals, cal destacar que en totes dues normes apareix un concepte a què no podem deixar de fer esment. En la Llei de La Rioja s'usa l'expressió «interès general de la comunitat autònoma» (art. 5), i la de Múrcia parla d'«interès regional» (art.2). En el cas que una obra o instal·lació s'hi declari subjecta, caldrà la submissió dels ens locals a la coordinació autonòmica.

Pel que fa les competències dels ens locals, cal dir que aquestes passen per la gestió de les xarxes de clavegueram, en exercici de la competència que tenen atribuïda en aquesta matèria. En aquest sentit, poden encarregar-se'n de la planificació, de la construcció i explotació i del manteniment, entre d'altres. La Llei de La Rioja regula les competències que corresponen als ens locals en el cas que les instal·lacions de sanejament i depuració es declari d'interès general. Per últim, cal dir que la Llei de Múrcia permet que aquests creïn organismes de gestió per a l'exercici de les seves funcions.

Com hem comentat, una de les competències importants de les comunitats autònomes és la d'elaborar i aprovar el Pla de sanejament. Per mitjà d'aquest instrument, en paraules de la Llei de La Rioja, «es coordina i programa l'activitat de l'administració regional i de les entitats locals per a la consecució dels objectius establerts en aquesta Llei» (art. 7). El Pla de sanejament, segons el legislador de La Rioja, té naturalesa de pla sectorial de coordinació, tal com preveu la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local. En relació amb la planificació, cal observar que la Llei de la Rioja situa la seva regulació dins el

capítol sota el títol «De la planificació en matèria de sanejament i depuració», que comença amb l'establiment dels principis generals que han de seguir els plans, cosa que no fa la Llei de Múrcia, que es limita a concretar-ne el contingut i la relació amb els plans especials. D'entre els principis generals previstos per la Llei de La Rioja cal destacar el «principi de prevenció de la contaminació de les aigües superficials, amb l'objecte d'assolir un bon nivell de protecció del medi ambient» (art. 7). És d'aplaudir que, entre d'altres principis, també es faci esment a la «unitat del cicle hidrològic» com a criteri orientador de l'activitat pública en la matèria.

Les dues lleis regulen el contingut d'aquests plans. En paraules de la Llei de Múrcia aquests consisteixen en la tasca de «determinar, de forma global i coherent, els criteris generals sobre la implantació, finançament, gestió i explotació de les infraestructures de sanejament relacionades amb la qualitat de l'aigua, establint motivadament prioritats d'actuació i assenyalant les línies fonamentals que cal seguir en la matèria» (art. 7), a la qual s'afegiria la zonificació de les infraestructures, entre d'altres. En relació amb el contingut dels plans, cal tornar a fer palesa la diferència entre totes dues normes. En efecte, la Llei de La Rioja aprofundeix en el seu contingut i introdueix variables que no apareixen en la Llei de Múrcia. És interessant des de la perspectiva ambiental el fet que consideri aspectes com ara la delimitació de les zones protegides, que diferencia de les aglomeracions urbanes, i que, en parlar de les mesures relatives a l'emissió de contaminants, propugni un enfocament en concordança amb les exigències de la normativa comunitària en la matèria.

En relació amb l'elaboració dels plans,

torna a haver-hi diferències entre les dues normes. Totes dues estableixen la necessitat de sotmetre el Pla a l'informe de certs òrgans. La diferència entre els dos casos rau en els òrgans que han d'emetre aquest informe, que en la Llei de Múrcia es limiten als «consells assessors regionals de medi ambient, ordenació del territori i urbanisme, i de l'aigua» (art. 12). Les entitats locals hi podran participar només en el procés d'informació pública i consulta. La Llei de La Rioja, en canvi, preveu la submissió del Pla a l'informe de les «federacions de municipis existents en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma» (art. 9) i de les confederacions hidrogràfiques. D'aquestes manifestacions es desprèn una major voluntat de tenir presents els interessos dels ens locals —en el primer cas— i una concepció de la gestió de l'aigua seguint el principi de «gestió integrada de l'aigua».

Totes dues normes preveuen la possibilitat de sotmetre a revisió el Pla, si bé en el cas de La Rioja s'estableix la necessitat de fer-ho cada dos anys «en funció de les activitats realitzades i dels objectius ambientals que es vagin assolint» (art. 10), cosa que permet una millora contínua; mentre que la Llei de Múrcia només en preveu la revisió en el cas de «variació substancial dels objectius a complir, dels mecanismes de finançament que s'hagin d'utilitzar o del marc jurídic existent que n'afecti de manera fonamental el contingut» (art. 9).

A les dues lleis es regulen altres aspectes dels plans, com ara les relacions entre aquests plans (en el cas de Múrcia, on es preveu la creació de plans especials de sanejament i depuració) o els seus efectes, entre els quals destaca la declaració d'utilitat pública o regional, segons el cas, que permetria al govern autonòmic l'exercici de la potestat expropiatòria.

Tal vegada convindria esmentar la submissió a avaluació d'impacte ambiental de la construcció d'instal·lacions incloses al Pla director que estableix la legislació de La Rioja. Amb el que hem vist, però, ja pot intuir-se la tendència que apuntàvem a l'inici del comentari, en relació amb la diferent perspectiva pel que fa a la gestió de l'aigua present a les dues normes.

Un cop regulats els plans, les dues lleis prenen camins diferents. La de Múrcia, en el capítol III, passa a regular els requisits legals de l'Entitat Regional de Sanejament i Depuració d'Aigües Residuals. Segons aquesta Llei es tracta d'«una empresa pública regional [...] amb personalitat jurídica pròpia i independent de la Comunitat Autònoma i plena capacitat d'obrar» (art. 15). Aquesta entitat de dret públic, segons el text de la Llei, durà a terme alguns aspectes de l'actuació de la Comunitat Autònoma. De les diverses funcions que se li atribueixen es pot destacar, a banda de «la gestió, explotació i conservació de les instal·lacions públiques de sanejament i depuració» (art. 16 *a*), la de «fomentar les activitats de formació promoció, estudi, investigació o divulgació en matèria d'aigua». També podrà «inspeccionar la destinació dels fons destinats a altres administracions diferents de la Comunitat de Múrcia» (art. 16 *d*) i col·laborar en l'estudi i el control del compliment de la normativa en matèria d'abocaments.

En el cas de La Rioja, la figura que, per la seva naturalesa i les funcions que li són atribuïdes, podria assimilar-se a aquesta entitat seria el Consorci d'Aigües i Residus de La Rioja (disposició addicional primera). Com hem dit anteriorment, aquesta entitat de dret públic està constituïda per l'Administració autonòmica i les entitats locals que s'hi

hagin adherit voluntàriament. Té personalitat jurídica pròpia, diferent dels que la constitueixen, i pot exercir certes funcions sobre la base de les àmplies potestats que li són atribuïdes (reglamentària, expropiatòria, sancionadora, tributària,...). En les relacions que suposin l'exercici d'aquestes potestats administratives es regirà pel dret públic. En aquest punt, les dues institucions s'allunyen, ja que li són concedits poders més amplis, com la possibilitat de resoldre i instruir expedients sancionadors.

Al seu capítol IV la Llei de La Rioja regula els abocaments. Aquest extrem no el preveu la Llei de Múrcia. En aquest sentit, l'article 14 remet a l'annex I de la Llei, on s'enumeren una sèrie de compostos i substàncies. Els abocaments a les xarxes de clavegueram, sistemes de col·lectors i instal·lacions de sanejament que en continguin alguna quedaran prohibides. Quant als abocaments tolerats, ho seran tots aquells que no quedin prohibits segons el precepte que acabem de veure, sempre que «no sobrepassin els valors límit d'emissió establerts a l'annex II o, si s'escau, a l'ordenança municipal i permetin assolir el bon estat de les aigües». Acte seguit, s'estableix un procediment per a la sol·licitud d'autorització d'abocaments no domèstics. Juntament amb aquest procediment, s'estableix el règim de comunicació per als residus no domèstics assimilables als domèstics. D'aquest apartat, cal destacar per últim l'atenció dedicada als abocaments accidentals, en vistes als quals s'ordena als usuaris la presa d'una sèrie de mesures de precaució.

A continuació, la Llei de La Rioja estableix el règim d'infraccions i sancions corresponent. En aquest sentit, les mesures que cal adoptar van del requeriment al titular de l'abocament perquè adopti les mesures necessàries a fi d'adequar les

condicions de l'abocament a la posada en coneixement del Ministeri Fiscal de la comissió de fets que podrien ser constitutius de delictes, passant per la suspensió de l'abocament o la imposició de sancions, entre d'altres. En relació amb les infraccions, la Llei fa una triple classificació, i distingeix entre les lleus, les greus i les molt greus. A tall d'exemple, una infracció lleu seria l'incompliment del règim de comunicació a què hem fet referència i una infracció molt greu seria l'incompliment de les ordres de suspensió d'un abocament. Les sancions oscil·len de les 500.000 pessetes, per a les infraccions lleus, als 20.000.000 de pessetes (amb revocació inclosa de l'autorització de l'abocament).

Les dues normes tornen a trobar-se en la regulació del règim econòmic financer. Com dèiem a l'inici d'aquest comentari, un dels aspectes que desperta l'interès per aprovar totes dues normes és l'establiment d'un sistema de finançament que permeti realitzar les diverses actuacions previstes per la Llei. El mitjà per aconseguir-ho serà el cànon de sanejament. Aquest cop, no s'observen grans diferències entre les dues lleis. En parlar de la seva naturalesa totes dues es pronuncien de forma similar. Així, la Llei de Múrcia estableix que «tindrà la naturalesa d'ingrés de dret públic de la hisenda regional, com a ingrés de dret propi de la Comunitat Autònoma». Per la seva banda, la Llei de La Rioja ens diu que «és un tribut propi de la Comunitat Autònoma [...], de naturalesa impositiva». En tots dos casos s'estableix que la recaptació es destinarà al finançament de les activitats de sanejament i depuració. Pel que fa el fet imposable, la Llei de La Rioja diu que «serà l'abocament d'aigües residuals al medi ambient». Per la seva banda, la Llei de Múrcia estableix que «constitueix la base imposable la

producció d'aigües residuals generades pel metabolisme humà, l'activitat domèstica, pecuària, comercial o industrial que realitzin el seu abocament final a una xarxa municipal de sanejament, o sistema general de col·lectors públics, manifestada a través del consum mitjà o estimat d'aigua de qualsevol procedència». És de destacar el fet que en cap cas la norma de La Rioja no usa la veu *medi ambient* o una expressió similar. Quant a la base imposable és definida en tots dos casos pel volum d'aigua consumida. Un element a destacar de la regulació del cànon de sanejament és la distinció que fan les dues normes en relació amb els usos i la procedència de les aigües. En aquest sentit, la norma de La Rioja distingeix entre l'aigua subministrada per entitats subministradores i la que no subministra cap entitat; la de Múrcia parla d'usos, i distingeix entre el «usos domèstics i els no domèstics». En tots dos casos, les conseqüències jurídiques són diferents per a uns i altres. Cal destacar també el règim d'exempcions i no subjeccions previst per les normes. En ocasions on l'aigua esdevé imprescindible (com és el cas de l'extinció d'incendis) o quan cal protegir certs interessos econòmics, entre d'altres, sempre que es compleixin uns requisits mínims (com és el cas de l'agricultura i la ramaderia), el consum o ús d'aigua queda exempt del pagament del tribut. Pel que fa els supòsits de no subjecció, es donen en supòsits similars. De fet, en la Llei de La Rioja el consum d'aigua potable entra dins el supòsits de no subjecció, mentre que la de Múrcia la situa entre els casos d'exempció del pagament. De la regulació del cànon de sanejament cal dir tan sols que totes dues normes estableixen un règim d'infraccions i sancions per al cas d'incompliment de les obligacions tributàries.

Conclusions

Hem començat aquest comentari parlant de l'escassetat d'aigua i de la necessitat de garantir uns estàndards mínims de qualitat, imprescindibles per a la salut humana i per al funcionament adequat dels ecosistemes. Les dues normes són un intent d'assolir aquest objectiu. Hem vist, però, que si bé tenen una estructura semblant, en certs casos pot entreveure's un plantejament lleugerament diferent. Pel que es desprèn del text de la Llei 5/2000 de La Rioja, sembla que darrere seu hi ha una visió més àmplia de la gestió del medi ambient, és a dir, de la gestió, d'una banda, i del medi ambient, de l'altra. Pel que fa a la primera, hem vist que en més d'una ocasió es fa participar els diversos actors implicats. Quant al segon, hem pogut observar com de nombrosos pronunciaments de la norma es desprèn una voluntat de protecció del medi, no com a instrument per al funcionament de les activitats humanes sinó com a sistema, del qual l'aigua n'és un element essencial. Un exemple d'això seria la consideració del criteri de la gestió considerant la conca: s'adapta la gestió a la conca, i no a la inversa. Veiem, doncs, que el legislador de La Rioja no parla en va quan estableix com un dels seus principis el de «gestió integrada dels serveis públics de l'aigua i de protecció del medi

ambient». A tot això cal afegir que en el seu moment aquesta Comunitat s'avança al legislador estatal en la transposició de la Directiva 91/271/CEE, fet indicador de la voluntat a què estem apuntant.

En qualsevol cas, caldrà observar-ne el desenvolupament en els plans de sanejament i depuració respectius. Hem vist la importància d'aquests plans com a element que traça a la pràctica la realitat de la infraestructura de sanejament de les respectives comunitats. En qualsevol cas, en la normativa ara estudiada, els dos legisladors deixen entreveure un plantejament de base diferent.

En la gestió dels recursos naturals, cal avançar cap a l'abandonament progressiu de polítiques «de final de canonada». El caràcter imprescindible de l'aigua exigeix dirigir els esforços al tractament en origen de la seva contaminació, seguint el principi de prevenció. En aquest sentit, la normativa comunitària constitueix, potser, el veritable motor que impulsa aquests tipus de canvis, tal vegada l'únic. Esperem que, de la mateixa manera que en dues normes que arranquen de contextos físics i polítics similars trobem ja respostes lleugerament diferents, en un futur aquestes tendències esperançadores esdevinguin fets consolidats.

Eva Arnal

Lleis promulgades per les comunitats autònomes durant l'any 2000.

Andalusia

Llei 1/2000, de 27 de desembre, del pressupost de la Comunitat Autònoma d'Andalusia per a l'any 2001 (BOJA núm. 151, de 30 de desembre).

Aragó

Llei 1/2000, de 17 de març, d'autorització de venda de valors mobiliaris de la Comunitat Autònoma d'Aragó procedents de l'herència del senyor Elías Alfredo Martínez Santiago (BOAR núm. 36, de 27 de març).

Llei 2/2000, de 28 de juny, del joc de la Comunitat Autònoma d'Aragó (BOAR núm. 80, de 7 de juliol).

Llei 3/2000, de 10 d'octubre, de modificació de la *Llei 10/1996*, de 23 de desembre, del Consell Social de la Universitat de Saragossa (BOAR núm. 129, de 27 d'octubre).

Llei 4/2000, de 28 de novembre, de reforma de la *Llei 1/1991*, de 4 de gener, de les caixes d'estalvi a Aragó (BOAR núm. 149, de 13 de desembre).

Llei 5/2000, de 28 de novembre, de relacions amb les comunitats aragoneses de l'exterior (BOAR núm. 149, de 13 de desembre).

Llei 6/2000, de 28 de novembre, de creació del Col·legi Professional de Protètics Dentals d'Aragó (BOAR núm. 149, de 13 de desembre).

Llei 7/2000, de 28 de novembre, de creació, per segregació, del Col·legi Oficial de Llicenciats en Educació Física i en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport d'Aragó (BOAR núm. 149, de 13 de desembre).

Llei 8/2000, de 28 de novembre, de creació, per segregació, del Col·legi Professional de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia d'Aragó (BOAR núm. 149, de 13 de desembre).

Llei 9/2000, de 27 de desembre, de creació de la Comarca de l'Aranda (BOAR núm. 156, de 30 de desembre).

Llei 10/2000, de 27 de desembre, relativa a la cooperació per al desenvolupament (BOAR núm. 156, de 30 de desembre).

Llei 11/2000, de 27 de desembre, de mesures en matèria de govern i administració de la Comunitat Autònoma

d'Aragó (BOAR núm. 156, de 30 de desembre).

Llei 12/2000, de 27 de desembre, de pressupostos de la Comunitat Autònoma d'Aragó per a l'any 2001 (BOAR núm. 156, de 30 de desembre).

Llei 13/2000, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOAR núm. 156, de 30 de desembre).

Astúries

Llei 1/2000, de 20 de juny, per la qual es crea la Comissió Asturiana d'Administració Local (BOPA núm. 151, de 30 de juny).

Llei 2/2000, de 23 de juny, de caixes d'estalvi (BOPA núm. 156, de 6 de juliol).

Llei 3/2000, de 30 de desembre, de pressupostos generals per a 2001 (BOPA núm. 301, de 30 de desembre).

Llei 4/2000, de 30 de desembre, de mesures pressupostàries, administratives i fiscals (BOPA núm. 301, de 30 de desembre).

Canàries

Llei 1/2000, de 16 de maig, d'alienació gratuïta d'una parcel·la de 5.645 metres quadrats a la urbanització «Nueva Paterina», de Las Palmas de Gran Canaria, a favor del Capítol Insular de Gran Canària (BOCA núm. 64, de 24 de maig).

Llei 2/2000, de 17 de juliol, de mesures econòmiques en matèria d'organització administrativa i gestió relatives al personal de la Comunitat Autònoma de Canàries i d'establiment de normes tri-

butàries (BOCA núm. 94, de 28 de juliol).

Llei 3/2000, de 17 de juliol, per a la creació d'un complex hospitalari i socio-sanitari a la zona nord de l'illa de Tenerife (BOCA núm. 94, de 28 de juliol).

Llei 4/2000, de 17 de juliol, per a la creació d'un complex hospitalari i socio-sanitari a la zona sud i sud-oest de l'illa de Tenerife (BOCA núm. 94, de 28 de juliol).

Llei 5/2000, de 9 de novembre, per la qual es deroguen els articles 34 i 35 de la Llei 1/1999, de 29 de gener, de residus de Canàries (BOCA núm. 152, de 20 de novembre).

Llei 6/2000, de 4 de desembre, per la qual es concedeix un suplement de crèdit de deu mil cent noranta-sis milions de pessetes i un crèdit extraordinari per un import de nou-cents seixanta-set milions de pessetes als pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de Canàries per a l'any 2000 (BOCA núm. 160, de 8 de desembre).

Llei 7/2000, de 28 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de Canàries per a l'any 2001 (BOCA núm. 171, de 30 de desembre).

Cantàbria

Llei 1/2000, de 24 de maig, de modificació de la Llei 5/1987, de 27 de març, d'eleccions al Parlament de Cantàbria (BOCT núm. 106, d'1 de juny).

Llei 2/2000, de 3 de juliol, de l'esport (BOCT núm. 134, d'11 de juliol).

Llei 3/2000, de 24 de juliol, per la qual es crea l'organisme autònom «Oficina de Qualitat Alimentària» (ODECA) (BOCT núm. 150, de 3 d'agost).

Llei 4/2000, de 13 de novembre, de modernització i desenvolupament agrari (BOCT núm. 223, de 20 de novembre).

Llei 5/2000, de 15 de desembre, de coordinació de les policies locals (BOCT núm. 245, de 22 de desembre).

Llei 6/2000, de 22 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de Cantàbria per a l'any 2001 (BOCT núm. 249, de 29 de desembre).

Llei 7/2000, de 22 de desembre, de mesures fiscals i administratives (BOCT núm. 249, de 29 de desembre).

Castella i Lleó

Llei 1/2000, de 3 de març, de modificació de la Llei 7/1987, de 8 de maig, per la qual es regula el procediment de designació de senadors representants de la Comunitat de Castella i Lleó (BOCL núm. 48, de 9 de març).

Llei 2/2000, de 10 de maig, de creació del Col·legi Professional de Podòlegs de Castella i Lleó (BOCL núm. 96, de 19 de maig).

Llei 3/2000, de 10 de maig, de creació del Consell de Col·legis Professionals de Farmacèutics de Castella i Lleó (BOCL núm. 96, de 19 de maig).

Llei 4/2000, de 27 de juny, de declaració del Parc Natural de Fuentes Carrionas i Fuente Cobre-Montaña Palentina (Palència) (BOCL núm. 129, de 5 de juliol).

Llei 5/2000, de 27 de juny, de creació del Col·legi Professional de Protèsics Dentals de Castella i Lleó (BOCL núm. 129, de 5 de juliol).

Llei 6/2000, de 27 de juny, de creació del Col·legi Professional de Fisioterapeutes de Castella i Lleó (BOCL núm. 129, de 5 de juliol).

Llei 7/2000, d'11 de juliol, d'estadística de Castella i Lleó (BOCL núm. 140, de 19 de juliol).

Llei 8/2000, d'11 de juliol, de declaració del Parc Natural de Las Batuecas-Sierra de Francia (Salamanca) (BOCL núm. 140, de 19 de juliol).

Llei 9/2000, d'11 de juliol, de declaració de la reserva natural del Sabinar de Calatañazor (Sòria) (BOCL núm. 140, de 19 de juliol).

Llei 10/2000, de 9 de desembre, per la qual s'amplia el servei farmacèutic a la Comunitat de Castella i Lleó (BOCL núm. 240, de 14 de desembre).

Llei 11/2000, de 28 de desembre, de mesures econòmiques, fiscals i administratives (BOCL núm. 251, de 30 de desembre).

Llei 12/2000, de 28 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat de Castella i Lleó per a l'any 2001 (BOCL núm. 251, de 30 de desembre).

Castella-la Manxa

Llei 1/2000, de 6 d'abril, per la qual es declara el Parc Natural de l'Alto Tajo (DOCM núm. 43, de 5 de maig).

Llei 2/2000, de 26 de maig, per la qual es modifica la Llei 6/1997, de 10 de juliol, d'hisenda de Castella-la Manxa (DOCM núm. 53, d'1 de juny).

Llei 3/2000, de 26 de maig, de creació de l'ens públic de Ràdio-Televisió de Castella-la Manxa (DOCM núm. 53, d'1 de juny).

Llei 4/2000, de 7 de juny, de modificació de la Llei 7/1997, de 5 de setembre, del Govern i del Consell Consultiu de Castella-la Manxa (DOCM núm. 62, de 23 de juny).

Llei 5/2000, de 19 d'octubre, de creació del Col·legi Oficial de Protèsics Dentals de Castella-la Manxa (DOCM núm. 109, de 3 de novembre).

Llei 6/2000, de 19 d'octubre, de creació del Col·legi Oficial de Podòlegs de Castella-la Manxa. (DOCM núm. 109, de 3 de novembre).

Llei 7/2000, de 23 de novembre, d'ordenació de l'aprofitament de pastures, herbes i rostolls (DOCM núm. 122, de 5 de desembre).

Llei 8/2000, de 30 de novembre, d'ordenació sanitària de Castella-la Manxa (DOCM núm. 126, de 19 de desembre).

Llei 9/2000, de 21 de desembre, de pressupostos generals de la Junta de Comunitats de Castella-la Manxa per a l'any 2001 (DOCM núm. 131, de 29 de desembre).

Llei 10/2000, de 26 de desembre, de modificació de la Llei 4/1996, de 26 de desembre, d'ordenació del Servei Farmacèutic de Castella-la Manxa (DOCM núm. 131, de 29 de desembre).

Llei 11/2000, de 26 de desembre, de l'impost sobre determinades activitats que incideixen en el medi ambient (DOCM núm. 131, de 29 de desembre).

Llei 12/2000, de 26 de desembre, de concessió d'un crèdit extraordinari per un import de 16.294.531 de pessetes, per sufragar les despeses de les eleccions a Corts de Castella-la Manxa, celebrades el 13 de juny de 1999 (DOCM núm. 131, de 29 de desembre).

Llei 13/2000, de 26 de desembre, de modificació de la *Llei 7/1998*, de 15 d'octubre, de comerç detallista de Castella-la Manxa (DOCM núm. 131, de 29 de desembre).

Extremadura

Llei 1/2000, de 16 de març, de creació del Col·legi Professional de Protèsics Dentals d'Extremadura (DOE núm. 42, d'11 d'abril).

Llei 2/2000, de 8 de juny, del Consell Assessor de Radiotelevisió Espanyola a Extremadura (DOE núm. 81, de 13 de juliol).

Llei 3/2000, de 29 de juny, de concessió de suplement de crèdit per al finançament de la campanya de vacunació massiva contra la meningitis C i d'altres despeses en matèria de serveis socials (DOE núm. 83, de 18 de juliol).

Llei 4/2000, de 16 de novembre, per la qual es crea l'empresa pública Corporació Extremenya de Mitjans Audiovisuals (DOE núm. 147, de 19 de desembre).

Llei 5/2000, de 21 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma d'Extremadura per a 2001 (DOE extraordinari núm. 1, de 29 de desembre).

Galícia

Llei 1/2000, de 10 de juliol, per la qual es refon la normativa en matèria de canals agràries (DOGA núm. 142, de 21 de juliol).

Llei 2/2000, de 21 de desembre, per la qual es crea l'escala d'agents mediamambientals de la Xunta de Galícia (DOGA núm. 250, de 28 de desembre).

Llei 3/2000, de 22 de desembre, del voluntariat de Galícia (DOGA núm. 250, de 28 de desembre).

Llei 4/2000, de 27 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de Galícia per a l'any 2001 (DOGA núm. 251, de 29 de desembre).

Llei 5/2000, de 28 de desembre, de mesures fiscals i de règim pressupostari i administratiu (DOGA núm. 251, de 29 de desembre).

Illes Balears

Llei 1/2000, de 9 de març, de modificació de la *Llei 1/1991*, de 30 de gener, d'espais naturals, per la qual s'amplia l'àmbit d'algunes àrees de protecció especial (BOIB núm. 31, extraordinari, d'11 de març).

Llei 2/2000, de 14 de març, de modificació de l'article 3 de la *Llei 5/1984*, de 24 d'octubre, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 33, extraordinari, de 16 de març).

Llei 3/2000, de 20 de març, del Consell Social de la Universitat de les Illes Balears (BOIB núm. 40, de 28 de març).

Llei 4/2000, de 22 de març, de moratòria de construcció i ampliació de camps de golf a les illes Pitiüses (BOIB núm. 41, de 30 de març).

Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona (BOIB núm. 53, de 27 d'abril).

Llei 6/2000, de 31 de maig, de modificació de la *Llei 5/1993*, de 15 de juny, del Consell Consultiu de les Illes Balears (BOIB núm. 72, de 10 de juny).

Llei 7/2000, de 15 de juny, de creació del Servei d'Ocupació de les Illes Balears (BOIB núm. 80, de 29 de juny).

Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars (BOIB núm. 134, de 2 de novembre).

Llei 9/2000, de 27 d'octubre, de modificació de la Llei 12/1999, de 23 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública i econòmiques (BOIB núm. 134, de 2 de novembre).

Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (BOIB núm. 150, de 9 de desembre).

Llei 11/2000, de 13 de desembre, de modificació de la Llei 9/1998, de 14 de desembre, de consells escolars de les Illes Balears (BOIB núm. 155, de 21 de desembre).

Llei 12/2000, de 13 de desembre, de creació del Col·legi Oficial de Fisioterapeutes de les Illes Balears (BOIB núm. 155, de 21 de desembre).

Llei 13/2000, de 21 de desembre, del Camí de Cavalls de Menorca (BOIB núm. 157, de 27 de desembre).

Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial (BOIB núm. 157, extraordinari, de 27 de desembre).

Llei 15/2000, de 27 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2001 (BOIB núm. 159, de 30 de desembre).

Llei 16/2000, de 27 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública (BOIB núm. 159, de 30 de desembre).

La Rioja

Llei 1/2000, de 31 de maig, de gossos guia acompanyants de persones amb deficiència visual (BOR núm. 70, de 3 de juny).

Llei 2/2000, de 31 de maig, de modificació de la Llei 5/1995, de 22 de març, de protecció dels animals (BOR núm. 70, de 3 de juny).

Llei 3/2000, de 19 de juny, de desenvolupament rural de la Comunitat Autònoma de La Rioja (BOR núm. 78, de 22 de juny).

Llei 4/2000, de 25 d'octubre, d'espectacles públics i activitats recreatives de la Comunitat Autònoma de La Rioja (BOR núm. 144, de 18 de novembre).

Llei 5/2000, de 25 d'octubre, de sanejament i depuració d'aigües residuals de La Rioja (BOR núm. 135, de 31 d'octubre).

Llei 6/2000, de 19 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de La Rioja per a l'any 2001 (BOR núm. 162, de 30 de desembre).

Llei 7/2000, de 19 de desembre, de mesures fiscals i administratives (BOR núm. 162, de 30 de desembre).

Llei 8/2000, de 28 de desembre, del Pla regional de carreteres de la Comunitat Autònoma de La Rioja (BOR núm. 162, de 30 de desembre).

Madrid

Llei 1/2000, d'11 de febrer, de modificació de la Llei 1/1990, d'1 de febrer, de protecció d'animals domèstics (BOCAM núm. 41, de 18 de febrer).

Llei 2/2000, d'11 de febrer, de modificació de l'article 19 de la Llei 13/1984, de 30 de juny, de creació, organització i

control parlamentari de l'ens públic Ràdio Televisió Madrid (BOCAM núm. 41, de 18 de febrer).

Llei 3/2000, de 8 de maig, de mesures urgents fiscals i administratives sobre els jocs de sort, envit i atzar i apostes a la Comunitat de Madrid (BOCAM núm. 111, d'11 de maig).

Llei 4/2000, de 8 de maig, reguladora de les escales i funcions del personal d'emergències sanitàries de la Comunitat de Madrid (BOCAM núm. 111, d'11 de maig).

Llei 5/2000, de 8 de maig, per la qual s'eleva l'edat mínima d'accés a les begudes alcohòliques (BOCAM núm. 111, d'11 de maig).

Llei 6/2000, de 19 de maig, per la qual es modifica l'article 199 *bis* de la Llei 27/1997, de 26 de desembre, de taxes i preus públics de la Comunitat de Madrid, i que estableix, per a persones amb una discapacitat igual o superior al 33 per 100, l'exempció del pagament de taxes per drets d'examen per a la selecció del personal al servei de la Comunitat de Madrid (BOCAM núm. 124, de 26 de maig).

Llei 7/2000, de 19 de juny, de rehabilitació d'espais urbans degradats i d'immobles que hagin de ser objecte de preservació (BOCAM núm. 147, de 22 de juny).

Llei 8/2000, de 20 de juny, per la qual es procedeix a l'homologació de les retribucions dels membres del Govern i als càrrecs de la Comunitat de Madrid amb els de l'Administració general de l'Estat, i dels diputats de l'Assemblea de Madrid amb els diputats per Madrid del Congrés (BOCAM núm. 148, de 23 de juny).

Llei 9/2000, de 30 de juny, de mutualitats de previsió social (BOCAM núm. 160, de 7 de juliol).

Llei 10/2000, de 30 de juny, de modificació de la Llei 12/1984, de 13 de juny, de creació de l'Institut Madrileny de Desenvolupament (BOCAM núm. 160, de 7 de juliol).

Llei 11/2000, de 16 d'octubre, del Consell de la Joventut de la Comunitat de Madrid (BOCAM núm. 25, de 24 d'octubre).

Llei 12/2000, de 24 d'octubre, de concessió d'un suplement de crèdit per un import de 1.607.020.480 pessetes (9.658.387,60 euros), amb destinació a l'adquisició de vacunes conjugades anti-meningocòciques (BOCAM núm. 258, de 30 d'octubre).

Llei 13/2000, de 27 d'octubre, de modificació de la Llei 22/1999, de 21 de desembre, de creació de l'ens de dret públic MINTRA (Madrid, Infraestructures del Transport) (BOCAM núm. 261, de 2 de novembre).

Llei 14/2000, de 30 de novembre, de concessió d'un crèdit extraordinari per a la liquidació definitiva de les subvencions a partits, federacions i coalicions per les despeses realitzades amb ocasió de les eleccions del 13 de juny de 1999 a l'Assemblea de Madrid (BOCAM núm. 288, de 4 de desembre).

Llei 14/2000, de 30 de novembre, de concessió d'un crèdit extraordinari per a la liquidació definitiva de les subvencions a partits, federacions i coalicions per les despeses realitzades amb ocasió de les eleccions del 13 de juny de 1999 a l'Assemblea de Madrid (BOCAM núm. 309, de 29 de desembre).

Llei 15/2000, de 21 de desembre, per la qual es crea l'Institut Superior d'Estudis de Seguretat de la Comunitat de Madrid (BOCAM núm. 307, de 27 de desembre).

Llei 16/2000, de 26 de desembre, per la qual es modifica l'article 62 de la Llei 1/1986, de 10 d'abril, de la funció pública de la Comunitat de Madrid (BOCAM núm. 2, de 3 de gener de 2001).

Llei 17/2000, de 27 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat de Madrid per a 2001 (BOCAM núm. 309, de 29 de desembre).

Llei 18/2000, de 27 de desembre, de mesures fiscals i administratives (BOCAM núm. 309, de 29 de desembre).

Múrcia

Llei 1/2000, de 27 de juny, de creació de l'Institut de Seguretat i Salut Laboral de la Regió de Múrcia (BOMU núm. 162, de 14 de juliol).

Llei 2/2000, de 12 de juliol, de l'esport de la Regió de Múrcia (BOMU núm. 175, de 29 de juliol).

Llei 3/2000, de 12 de juliol, de sanejament i depuració d'aigües residuals de la Regió de Múrcia i implantació del cànon de sanejament (BOMU núm. 175, de 29 de juliol).

Llei 4/2000, de 12 de juliol, de suplement de crèdit per un import de 359.545.575 pessetes per finançar una campanya de vacunació massiva davant la malaltia meningocòcica causada pel serogrup C (BOMU núm. 175, de 29 de juliol).

Navarra

Llei foral 1/2000, de 17 de març, per la qual es declara d'utilitat pública i s'aprova la desafectació de 45.553 metres quadrats de terreny comunal pertanyent a l'Ajuntament de Tudela (BONA núm. 38, de 27 de març).

Llei foral 2/2000, de 25 de maig, de modificació de la Llei foral 10/1990, de 23 de novembre, de salut, per estendre la cobertura d'assistència sanitària del sistema sanitari públic de Navarra a tots els immigrants a la Comunitat Foral (BONA núm. 66, de 31 de maig).

Llei foral 3/2000, de 22 de juny, d'ajuts de salvament i reestructuració d'empreses en crisi (BONA núm. 78, de 28 de juny).

Llei foral 4/2000, de 3 de juliol, del defensor del poble de la Comunitat Foral de Navarra (BONA núm. 82, de 7 de juliol).

Llei foral 5/2000, de 3 de juliol, per la qual es modifica el text refós de les disposicions de rang legal sobre finançament agrari (BONA núm. 82, de 7 de juliol).

Llei foral 6/2000, de 3 de juliol, per a la igualtat jurídica de les parelles estables (BONA núm. 82, de 7 de juliol).

Llei foral 7/2000, de 3 de juliol, del Pla triennal d'infraestructures locals per al període 2001 a 2003 (BONA núm. 82, de 7 de juliol).

Llei foral 8/2000, de 21 de setembre, per la qual es declara d'utilitat pública i s'aprova la desafectació de 81.937 metres quadrats de terreny comunal pertanyent a l'Ajuntament de Lumbier (BONA núm. 118, de 29 de setembre).

Llei foral 9/2000, de 21 de setembre, de concessió d'un suplement de crèdit per

al Departament d'Educació i Cultura (BONA núm. 118, de 29 de setembre).

Llei foral 10/2000, de 16 de novembre, per la qual es modifica l'article 75.5 de la Llei foral 19/1992, de 30 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit (BONA núm. 143, de 27 de novembre).

Llei foral 11/2000, de 16 de novembre, de sanitat animal (BONA núm. 143, de 27 de novembre).

Llei foral 12/2000, de 16 de novembre, d'atenció farmacèutica (BONA núm. 143, de 27 de novembre).

Llei foral 13/2000, de 14 de desembre, general tributària (BONA núm. 153, de 20 de desembre).

Llei foral 14/2000, de 29 de desembre, per la qual es regula el procés d'alienació de l'àrea afectada pel planejament sectorial d'incidència supramunicipal de Sarriena (BONA núm. 5, de 10 de gener de 2001).

Llei foral 15/2000, de 29 de desembre, d'aplicació de les mesures públiques de suport a la implantació de la jornada laboral de trenta-cinc hores que conté la Llei foral 6/1999, de 16 de març, a les empreses en el capital de les quals participen, directament o indirectament, l'Administració de la Comunitat Foral i els seus organismes autònoms (BONA núm. 5, de 10 de gener de 2001).

Llei foral 16/2000, de 29 de desembre, de modificació de la Llei foral 10/1999, de 6 d'abril, per la qual es declara Parc Natural Las Bardenas Reales de Navarra (BONA núm. 5, de 10 de gener de 2001).

Llei foral 17/2000, de 29 de desembre, reguladora de l'aportació econòmica dels usuaris al finançament dels serveis

per estada a centres per a la tercera edat (BONA núm. 5, de 10 de gener de 2001).

Llei foral 18/2000, de 29 de desembre, de concessió d'un crèdit extraordinari de 500.000.000 de pessetes per finançar aportacions al fons de provisions tècniques de Sonagar (BONA núm. 5, de 10 de gener de 2001).

Llei foral 19/2000, de 29 de desembre, de pressupostos generals de Navarra per a l'exercici de l'any 2001 (BONA núm. 158, de 30 de desembre).

Llei foral 20/2000, de 29 de desembre, de modificació parcial de diversos impostos i altres mesures tributàries (BONA núm. 158, de 30 de desembre).

País Basc

Llei 1/2000, de 16 de març, de creació del Col·legi Oficial de Fisioterapeutes del País Basc (BOPV núm. 71, d'abril).

Llei 2/2000, de 29 de juny, de transport públic urbà i interurbà de viatgers en automòbils de turisme (BOPV núm. 146, d'1 d'agost).

Llei 3/2000, de 29 de juny, de creació del Col·legi d'Enginyers en Informàtica del País Basc (BOPV núm. 147, de 2 d'agost).

Llei 4/2000, de 30 de juny, per la qual s'aprova la liquidació dels pressupostos generals de la Comunitat Autònoma d'Euskadi corresponent a l'exercici 1996 (BOPV núm. 164, de 28 d'agost).

Llei 5/2000, de 30 de juny, per la qual s'aprova la liquidació dels pressupostos generals de la Comunitat Autònoma d'Euskadi corresponent a l'exercici 1997 (BOPV núm. 213, de 7 de novembre).

Llei 6/2000, de 4 d'octubre, per a la modificació de la Llei de 15 de juny d'eleccions al Parlament Basc (BOPV núm. 213, de 7 de novembre).

Llei 7/2000, de 10 de novembre, de modificació de la Llei de l'activitat comercial (BOPV núm. 4, de 5 de gener de 2001).

Llei 8/2000, de 10 de novembre, de modificació de la Llei contra l'exclusió social (BOPV núm. 1, de 2 de gener de 2001).

Llei 9/2000, de 10 de novembre, per modificar la Llei contra l'exclusió social (BOPV núm. 1, de 2 de gener de 2001).

Llei 10/2000, de 27 de desembre, de Carta de drets socials (BOPV núm. 249, de 30 de desembre).

País Valencià

Llei 1/2000, de 30 de març, de creació del Col·legi Oficial de Fisioterapeutes de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3723, de 4 d'abril).

Llei 2/2000, de 31 de març, de creació del Col·legi Oficial de Protèsics Dentals de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3724, de 5 d'abril).

Llei 3/2000, de 17 d'abril, per la qual es crea el Servei Valencià d'Ocupació i Formació (SERVEF) (DOGV núm. 3737, de 26 d'abril).

Llei 4/2000, de 19 de maig, de creació del Col·legi Oficial de Biòlegs de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3757, de 25 de maig).

Llei 5/2000, de 19 de maig, de creació del Col·legi Oficial de Decoradors i Dissenyadors d'Interior de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3757, de 25 de maig).

Llei 6/2000, de 19 de maig, de creació del Col·legi Oficial d'Enginyers en Informàtica de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3757, de 25 de maig).

Llei 7/2000, de 29 de maig, de mutualitats de previsió social de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3762, d'1 de juny).

Llei 8/2000, de 23 de juny, de creació del Col·legi Oficial de Logopedes de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3782, de 29 de juny).

Llei 9/2000, de 23 de novembre, de constitució de l'entitat pública de Transport Metropolità de València (DOGV núm. 3889, de 30 de novembre).

Llei 10/2000, de 12 de desembre, de residus de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 3898, de 15 de desembre).

Llei 11/2000, de 28 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat Valenciana (DOGV núm. 3907, de 29 de desembre).

Llei 12/2000, de 28 de desembre, de pressupostos de la Generalitat Valenciana per a l'exercici 2001 (DOGV núm. 3907, de 29 de desembre).